

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2014

Μάθημα: Λατινικά

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 13 Ιουνίου 2014

08:00 – 10:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα του εξεταστικού δοκιμίου.
Να γράψετε όλες τις απαντήσεις στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

(Μονάδες 50)

I. Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetate recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis...».

(Λατινικά Λυκείου, XXVII)

II. Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem...».

(Λατινικά Λυκείου, XLIX)

1. (α) Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους στον αντίθετο αριθμό:

urbe, cui, nomen, grandia, viri, vulneravit, ancillarum, molientem

(Μονάδες 4)

(β) Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους στη γενική ενικού:

eum, desideranti, me, cultellum, unguium, clamore

(Μονάδες 3)

2. Να τρέψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα από τον καθένα:

- *legit*: στο α΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα και παρατατικού στη μέση φωνή
- *videri*: στον αντίστοιχο τύπο του ενεστώτα και παρακειμένου στην ενεργητική φωνή
- *spero*: στο α΄ πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής παρατατικού και υπερσυντελικού στην ίδια φωνή
- *est*: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής μέλλοντα και συντελεσμένου μέλλοντα
- *cognovisset*: στο ίδιο πρόσωπο της οριστικής και υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
- *venit*: στο β΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής μέλλοντα και παρακειμένου στην ίδια φωνή

(Μονάδες 6)

3. Να γράψετε τους άλλους βαθμούς (μονολεκτικούς τύπους) των πιο κάτω επιθέτων διατηρώντας την πτώση, τον αριθμό και το γένος:

minor, certissimum

(Μονάδες 2)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους πιο κάτω τύπους (είναι υπογραμμισμένοι στα διδαγμένα κείμενα για μετάφραση):

ex urbe, Tarentum, qui, suam, duriora, fore, uxor, se, amoris

(Μονάδες 4,5)

5. Να αναγνωρίσετε τις πιο κάτω προτάσεις:

(α) *Cum Accius ex urbe Roma Tarentum venisset*

(είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς)

(Μονάδες 2)

(β) *ut dicis*

(είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση έγκλισης)

(Μονάδες 2)

6. (α) *unguium resecandorum causa*

Να αποδώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού με:

(i) τελική πρόταση και

(ii) σουπίνο

(Μονάδες 2,5)

(β) Να μετατρέψετε τη σύνταξη της πιο κάτω πρότασης από ενεργητική σε παθητική:

Accius tragoediam lēgit

(Μονάδες 4)

7. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά:

Est enim amicitia consensio omnium rerum cum benevolentia et caritate; qua nihil melius homini a deis immortalibus datum est. Divitias alii desiderant, alii bonam valetudinem, alii vim, alii honores, multi etiam voluptates. Sine virtute autem amicitia non esse potest.

(M. T. Ciceronis, *De Amicitia* 20, διασκευή)

Λεξιλόγιο:

consensio, -onis = συμφωνία

alii = άλλοι

voluptas, -atis = ηδονή

(Μονάδες 10)

8. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά:

Οι άρχοντες της πολιτείας οφείλουν με χρήσιμα λόγια και άριστα παραδείγματα να οδηγούν τους νέους στην αρετή. Αυτή είναι το θεμέλιο της ελεύθερης πολιτείας.

(Μονάδες 10)

– ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ –